

**Niezależny Samorządny
Związek Zawodowy
"Solidarność"**
w Uniwersytecie Opolskim

DS. MROWISKO pok. 5
ul. Katowicka 89,
45-061 Opole
e-mail: solidarnosc@uni.opole.pl,
Konto: PKO BP SA O/I Opole
73 1020 3668 0000 5902 0009 8319

Opole, dnia 20 września 2023 r.

KZ/11/2023

KOMISJA ZAKŁADOWA
NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”
w Uniwersytecie Opolskim
ul. Katowicka 89
45-061 Opole
DS. Morwisko, pok. 5

JM Rektor UO
prof. dr hab. Marek Masnyk
w/m

Dot. pisma nr 33100.102.9.2023 w sprawie ankiet studenckich.

Magnificencjo,

Na nasze wcześniejsze pismo, przedstawiające szereg wątpliwości dotyczących tzw. „ankiet studenckich”, otrzymaliśmy odpowiedź Pani prof. Izabelli Pisarek, prorektor ds. kształcenia i studentów, za którą to odpowiedź bardzo dziękujemy. Poniżej pozwalamy sobie przedstawić jeszcze kilka spostrzeżeń na omawiany temat.

1. Wydaje się, że dzięki badaniom ankietowym z użyciem kwestionariusza można zbadać jedynie zadowolenie studentów z odbytych zajęć, nie zaś uzyskać odpowiedź na temat prawdziwej wartości kształcenia. Poziom zadowolenia jest zmienny – można wyobrazić sobie sytuację, że student bywa zadowolony z zajęć słabych, niezadowolony zaś z wartościowych. Na poziomie zdobywania wiedzy trudno jest ocenić prawdziwą wartość nauczania. Celem procesu dydaktycznego nie jest budowanie zadowolenia studentów lecz oferowanie prawdziwej i solidnej wiedzy.

2. Jak wykazują badania międzynarodowe, ocena studencka jest uzależniona m. in. od płci wykładowcy, jego „charyzmy”, usposobienia, sposobu mówienia czy poczucia humoru. Często zatem nie bierze się pod uwagę wartości przekazywanej wiedzy.

3. Jest raczej oczywistością, że wyższe oceny otrzymują wykładowcy mniej wymagający, gorsze zaś ci, którzy sumiennie sprawdzają wiedzę zdobytą przez studentów. Prowadzić to może (i prowadzi) do obniżania poziomu wymagalności przez wykładowców, którzy będą chcieli „przypodobać się” oceniającym ich studentom. Osiąga się zatem efekt odmienny od zamierzonego – poziom kształcenia spada.

4. Według tego, co przekazała nam Pani Rektor, ocena studencka ma być wiążąca, gdy dokona jej nie mniej niż 10% studentów danego roku. Jeśli jednak na roku takim

studiuje 10 studentów lub mniej (co nie jest odosobnione), to ocena wystawiona przez 1 studenta będzie ważna. Może to prowadzić do wypaczenia wyników ankiety ze szkodą dla pracownika.

5. W przypadku, gdy pracownik UO zostanie w ankiecie studenckiej zniesławiony lub pomówiony, a zatem stanie się ofiarą przestępstwa i jest narażony na utratę zaufania przełożonego, który z jego ankietą się zapoznaje (a może to być kilka osób, np. kolegium dziekańskie i dyrektor instytutu), sama rozmowa z tym przełożonym może nie wystarczyć. Pomówienie ścigane jest na wniosek prywatny. Poszkodowany ma prawo złożyć zawiadomienie o przestępstwie do odpowiednich organów państwowych, które zapewne zwrócą się do kierownictwa UO o ujawnienie sprawcy, czyli autora krzywdzącego wpisu. Czy w takiej sytuacji UO będzie w stanie wskazać sprawcę? Obawiamy się, że w przypadku, gdy tego nie uczyni, Uniwersytet może być uznany za podmiot ukrywający wiadomości niezbędne do przeprowadzenia dochodzenia. Ponadto w takiej sytuacji pracownik pozbawiony byłby ochrony prawnej, przysługującej każdemu obywatelowi na mocy postanowień Konstytucji.

6. Wyniki studenckiej ewaluacji zajęć mają znaczący wpływ na politykę kadrową uczelni, która na mocy prawa zobowiązana jest do uwzględniania ich przy ocenie pracownika. Dlatego niezwykle istotne jest prawidłowe sformułowanie pytań, znajdujących się w ankietach. Pytania w rodzaju: „Czy prowadzący wiązał teorię z praktyką?” nie mają zbyt wielkiego sensu w przypadku przedmiotów historycznych, zaś pytania o „pobudzanie samodzielnego myślenia” słuchaczy rodzą pytania, czym ma być owo „samodzielne myślenie” w przypadku np. przedmiotów ścisłych.

7. Przeglądając dokumenty wskazane przez Panią Rektor jako podstawa prawna, nie odnaleźliśmy nigdzie rygoru minimalnej liczby ankiet (10 %).

W związku z tym proponujemy aby odsetek wypełnionych ankiet stanowił co najmniej 50 % liczby studentów ale nie mniej niż:

- Wykłady, 15 ankiet;
- Ćwiczenia, zajęcia lekcyjne, seminaria audytoryjne, ćwiczenia metodyczne, 15 ankiet;
- Konwersatoria, ćwiczenia terenowe, 10 ankiet;
- Ćwiczenia laboratoryjne i w pracowniach artystycznych, warsztaty, ćwiczenia audytoryjne, proseminaria, 6 ankiet;
- Ćwiczenia laboratoryjne, warsztatowe, symulacyjne niskiej wierności i lektoraty języków obcych na kierunku lekarskim, 5 ankiet;
- Ćwiczenia laboratoryjne z zakresu patomorfologii klinicznej i medycyny sądowej, ćwiczenia symulacyjne wysokiej wierności i ćwiczenia kliniczne praktycznego nauczania klinicznego w zakresie nauk klinicznych niezabiegowych i zabiegowych, 3 ankiety;
- Ćwiczenia kliniczne na kierunku lekarskim, 3 ankiety;
- Ćwiczenia kliniczne na kierunku lekarskim z zakresu opieki paliatywnej i położnictwa na bloku porodowym, 2 ankiety;
- Seminaria (licencjackie, magisterskie), 6 ankiet;
- Ćwiczenia praktyczne/CSM, zajęcia praktyczne/CSM, 4 ankiety;
- Lektoraty języków obcych + zajęcia praktycznej nauki języka obcego, 8 ankiet;
- Zajęcia wychowania fizycznego, 10 ankiet;
- Zajęcia rehabilitacyjne, 8 ankiet;
- Zajęcia z przysposobienia bibliotecznego, 15 ankiet;
- Szkolenie z zakresu bezpieczeństwa, higieny pracy i ergonomii, 30 ankiet;
- Szkolenie z zakresu ochrony własności intelektualnej, 15 ankiet;

Zajęcia praktyczne na oddziałach intensywnej terapii, neonatologicznych, pediatrycznych, bloku operacyjnym, onkologii, sali porodowej, podstawowej opiece zdrowotnej i specjalistycznej ambulatoryjnej, 2 ankiety;

Zajęcia praktyczne na kierunkach pedagogicznych - 6 ankiet w placówkach ogólnodostępnych oraz 2 ankiety w placówkach integracyjnych i specjalnych.

(Obliczeń dokonano na podstawie załącznika nr 1 do zarządzenia Rektora Uniwersytetu Opolskiego nr 78/2022 z 30 września 2022 r.)

Zdajemy sobie sprawę, że system studenckiej ewaluacji procesu kształcenia zadomowił się na stałe w polskich uczelniach, ma także dość jasne umocowanie prawne. Wydaje nam się jednak, że musi on być traktowany przez władze uczelni z dużym dystansem. Proponujemy zatem uzupełnienie go np. o poufne rozmowy ze studentami, dotyczące przebiegu zajęć. Dają one o wiele lepszą i obiektywniejszą widzę na temat zajęć, niż ankiety.

W przypadku samych ankiet należy położyć wielki nacisk na właściwe ułożenie pytań.

Celowe także wydają się badania ankietowe, w których pracownicy będą mogli dokonać oceny sposobu zarządzania wydziałem czy instytutem przez dziekanów i dyrektorów.

Z szacunkiem –

KZ NSZZ „Solidarność” w Uniwersytecie Opolskim w składzie:

1/ Andrzej Szymański	- Przewodniczący KZ
2/ Renata Kamińska – Wanecka	- Z-ca Przewodniczącego KZ
3/ Andrzej Trzebuniak	- Skarbnik KZ
4/ Magdalena Mucha	- Sekretarz KZ
5/ Zbigniew Bitka	- Członek KZ
6/ Bartosz Zarychta	- Członek KZ

PS. Do niniejszego pisma dołączamy artykuł naukowy omawiający niuanse studenckiej ewaluacji zajęć. Jego lektura może przyczynić się do lepszego zrozumienia naszych argumentów.